

Vertikaliųjų susitarimų bendrosios išimties reglamento peržiūra Aiškinamasis raštas

2021 m. liepos 9 d. Komisija viešoms konsultacijoms paskelbė peržiūrėto Vertikaliųjų susitarimų bendrosios išimties reglamento (toliau – VSBIR)¹ projektą. VSBIR taikomas vertikaliesiems susitarimams, t. y. susitarimams, susijusiems su prekių ir paslaugų tiekimu ir platinimu. Šie susitarimai yra plačiai paplitę visoje ES ekonomikoje. VSBIR skelbiama, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas tokiems vertikaliesiems susitarimams netaikomas, jei jie atitinka tam tikras sąlygas. Peržiūrėto VSBIR projektas teikiamas kartu su peržiūrėtų Vertikaliųjų apribojimų gairių (toliau – Vertikaliosios gairės)² projektu, kuriame pateikiamos tolesnės gairės, kaip aiškinti ir taikyti VSBIR, taip pat kaip pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį ir 101 straipsnio 3 dalį vertinti vertikaliuosius susitarimus, kuriems netaikoma išimtis pagal VSBIR.

Šių viešų konsultacijų tikslas – surinkti suinteresuotųjų šalių atsiliepimus apie peržiūrėto VSBIR ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektus, visų pirma apie Komisijos siūlomus pakeitimus, kuriais siekiama spręsti problemas, nustatytas atliekant vertinimą (jis pateiktas 2020 m. rugsėjo 8 d. paskelbtame Komisijos tarnybų darbiname dokumente³).

Atlikus vertinimą paaiškėjo, kad VSBIR ir Vertikaliosios gairės yra naudingos priemonės, kurios labai palengvina vertikaliųjų susitarimų vertinimą pagal Sutarties 101 straipsnį ir padeda mažinti įmonės tenkančias reikalavimų laikymosi išlaidas. Tačiau taip pat paaiškėjo, kad VSBIR ir Vertikaliųjų gairių veikimą galima patobulinti, visų pirma, kad juos reikia pritaikyti prie rinkos pokyčių, įvykusių nuo to laiko, kai buvo priimtos šiuo metu taikomos taisyklės.

Nuo tada, kai 2020 m. spalio mėn. pradėtas poveikio vertinimas, Komisija surinko daugiau įrodymų apie tobulintinas sritis; šių įrodymų gauta, be kita ko, per atviras viešas konsultacijas, kurios vyko nuo 2020 m. gruodžio 18 d. iki 2021 m. kovo 26 d., bei per diskusijas su suinteresuotosiomis šalimis ir nacionalinėmis konkurencijos institucijomis. Peržiūrėto VSBIR ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektuose atsižvelgta į visus iki šiol surinktus įrodymus. Viešos konsultacijos dėl šių projektų yra neatsiejama Komisijos atliekamo faktų nustatymo dalis. Jų pagrindu bus atliktas poveikio vertinimas, kuriuo bus grindžiamos galutinės peržiūrėto VSBIR ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių redakcijos.

Šiuo etapu į peržiūrėto VSBIR ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektus įtraukti Komisijos siūlomi pakeitimai, grindžiami iki šiol surinktais įrodymais, kurie apibendrinti šiame paaiškinime, atsižvelgiant į toliau nurodytus tris peržiūros tikslus:

- patikslinti apsaugos taisyklę, siekiant pašalinti klaidingai teigiamus ir sumažinti klaidingai neigiamus rezultatus pagal VSBIR (**1 tikslas**);
- pateikti suinteresuotosioms šalims naujausias gaires dėl verslo aplinkos, kuri pasikeitė dėl e. prekybos ir interneto platformų augimo, ir užtikrinti, kad vertikaliosios taisyklės visoje Europos Sąjungoje būtų taikomos darniau (**2 tikslas**), ir

¹2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikaliųjų susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims (OL L 102, 2010 4 23, p. 1).

² Gairės, kuriose nustatyti vertikaliųjų susitarimų vertinimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnį principai (OL C 130, 2010 5 19, p. 1).

³ Žr. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Vertikaliojo bendrosios išimties reglamento vertinimas“, SWD(2020)172 final.

- sumažinti įmonėms tenkančias reikalavimų laikymosi išlaidas, supaprastinant sudėtingus šiuo metu taikomų taisyklių elementus ir racionalizuojant esamas gaires (3 tikslas).

1. Patikslinti apsaugos taisyklę, siekiant pašalinti klaidingai teigiamus ir sumažinti klaidingai neigiamus rezultatus pagal VSBIR

Atlikdama vertinimą, Komisija nustatė keturias sritis, kuriose galbūt reikia atlikti pakeitimų siekiant patikslinti VSBIR nustatytą apsaugos taisyklę, kad ji atitiktų numatytą taikymo sritį.

Dvi iš šių keturių sričių (dvejopo platinimo ir paritetinių įsipareigojimų, kurie išsamiau apibūdinti toliau) yra susijusios su galimais klaidingai teigiamais rezultatais.

Klaidingai teigiami rezultatai susiję su vertikaliesiems susitarimams ir apribojimams, kuriems šiuo metu taikoma VSBIR apsaugos taisyklė, bet kurių negalima pakankamai pagrįstai laikyti iš esmės didinančiais veiksmingumą ir todėl jie atitinka išimties taikymo sąlygas pagal Sutarties 101 straipsnio 3 dalį. Klaidingai teigiamų rezultatų atveju Komisija privalo susiaurinti apsaugos taisyklę, kad ji atitiktų Sutarties 101 straipsnį ir įgaliojimų suteikimo reglamentą⁴.

Kitos dvi sritys (aktyvaus pardavimo ribojimų ir veiklos internetu ribojimų, kurie taip pat išsamiau apibūdinti toliau) yra susijusios su galimais klaidingai neigiamais rezultatais.

Klaidingai neigiami rezultatai susiję su vertikaliesiems susitarimams ir apribojimams, kuriems šiuo metu netaikomas VSBIR, bet kurie pakankamai pagrįstai gali būti laikomi, esant tam tikroms sąlygoms, iš esmės atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytus išimties reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad apsaugos taisyklės netaikymas vertikaliesiems susitarimams ir apribojimams, kuriems įprastai taikoma išimtis, nėra Sutarties 101 straipsnio ar įgaliojimų suteikimo reglamento pažeidimas, Komisijai neprivaloma imtis veiksmų. Vis dėlto apsaugos taisyklės netaikymas vertikaliesiems susitarimams, kuriems įprastai taikoma išimtis, didina įmonėms, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVĮ) tenkančią našta, o kartu ir reikalavimų laikymosi išlaidas, kai jos pačios vertina, ar jų susitarimai atitinka Sutarties 101 straipsnio reikalavimus. Todėl Komisija stengiasi kuo labiau sumažinti tokių klaidingai neigiamų rezultatų skaičių.

- Dvejopas platinimas apima atvejus, kai tiekėjas savo prekes ar paslaugas parduoda ne tik per nepriklausomus platintojus, bet ir tiesiogiai galutiniams vartotojams, tiesiogiai konkuruodamas su nepriklausomais platintojais. Iš įrodymų, iki šiol surinktų atliekant VSBIR peržiūrą, matyti, kad dvigubo platinimo scenarijai, kurie iš pradžių buvo gana reti, plačiai paplito priėmus šiuo metu taikomą VSBIR ir Vertikaliąsias gaires. Tą visų pirma lėmė internetinės prekybos augimas, sudaręs palankesnes sąlygas tiekėjams vykdyti tiesioginį pardavimą savo interneto parduotuvėse ar interneto prekyvietėse. Todėl tikėtina, kad dėl dabartinės dvejopo platinimo išimties reikalavimai nebus taikomi vertikaliesiems susitarimams, kurie kelia nemažą susirūpinimą dėl horizontaliosios konkurencijos.

Remiantis peržiūrėto VSBIR projekto 2 straipsnio 4–7 dalyse pateiktu pasiūlymu, dvejopo platinimo scenarijams, dėl kurių gali kilti horizontaliosios konkurencijos problemų, netaikoma dabartinė apsaugos taisyklė. Pagal peržiūrėto VSBIR projekto 2 straipsnio 4 dalį dabartinė

⁴ 1965 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentas 19/65/EEB dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikroms susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims (OL 36, 1965 3 6, p. 35) su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 10 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1215/1999 (OL 148, 1999 6 15, p. 1). Šiuo reglamentu Taryba įgaliojo Komisiją priimti bendrosios išimties reglamentus dėl tam tikrų rūšių susitarimų ir suderintų veiksmų, kuriems taikomas Sutarties 101 straipsnis.

apsaugos taisyklė taikoma dvejopam platinimui tik tais atvejais, kai šalių bendra mažmeninės rinkos dalis neviršija 10 %, t. y. atitinka *de minimis* pranešime⁵ nustatytą rinkos dalies ribą, taikomą konkurentų susitarimams.

Peržiūrėto VSBIR projekto 2 straipsnio 5 dalyje numatyta papildoma, bet labiau ribota apsaugos taisyklė, taikoma dvejopam platinimui, kai tiekėjo ir jo platintojų bendra mažmeninės rinkos dalis viršija 10 %, tačiau vis tiek neviršija VSBIR 3 straipsnyje nustatytos 30 % rinkos dalies ribos. Tokiu atveju, siekiant kuo labiau išlaikyti apsaugos taisyklės taikymą ir padidinti teisinį tikrumą įmonėms, visiems jų vertikaliojo susitarimo aspektams, išskyrus vertikaliojo susitarimo šalių keitimąsi informacija, ir toliau taikoma išimtis. Kad dvejopo platinimo scenarijams pagal 2 straipsnio 4 ir 5 dalis būtų galima taikyti patikslintą apsaugos taisyklę, peržiūrėto VSBIR projekto 2 straipsnio 6 dalyje taip pat paaiškinta, kad vertikaliuosiuose susitarimuose neturėtų būti jokių apribojimų pagal Sutarties 101 straipsnio 1 dalį ir jokių pagrindinių apribojimų pagal peržiūrėto VSBIR 4 straipsnį.

Daugiau paaiškinimų dėl patikslintos dvejopo platinimo išimties taikymo srities pateikta peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekte (žr. peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto 4.4.3 skirsnį), kuriame taip pat pateikiama nuoroda į Horizontaliąsias gaires⁶. Šios Horizontaliosios gairės šiuo metu taip pat peržiūrimos, ateityje jose galėtų būti pateikta papildomos informacijos dėl horizontaliojo ir vertikaliojo keitimosi informacija dvejopo platinimo atvejais, siekiant dar labiau padidinti teisinį tikrumą įmonėms.

Be to, peržiūrėto VSBIR projekte atspindėtas siūlomas pakeitimas, kuriuo išplečiama dvejopo platinimo išimties taikymo sritis, įtraukiant didmeninius prekyautojus ir importuotojus (žr. peržiūrėto VSBIR projekto 2 straipsnio 4 dalies a punktą). Tačiau pagal peržiūrėto VSBIR 2 straipsnio 7 dalį ši išimtis netaikoma internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams, jei jie atlieka mišrią funkciją, t. y. parduoda prekes ar paslaugas konkuruodami su įmonėmis, kurioms teikia internetines tarpininkavimo paslaugas.

- Paritetiniai įsipareigojimai, kurie kartais vadinami nuostatomis dėl didžiausio palankumo statuso suteikimo, gali būti apibrėžiami kaip įsipareigojimai, kurių laikydamosi įmonė turi pasiūlyti sutarties šaliai sąlygas, kurios yra tokios pačios arba geresnės nei sąlygos, kurios siūlomos bet kuriuo kitu pardavimo ir (arba) rinkodaros kanalu (pvz., kitose platformose) arba įmonės tiesioginio pardavimo kanalu (pvz., jos interneto svetainėje (-se)). Šiuo metu visoms paritetinėms sąlygoms taikoma bendroji išimtis pagal VSBIR, tačiau pastaraisiais metais konkurencijos institucijos vis dažniau imasi vykdymo užtikrinimo veiksmų.

Kadangi šie vykdymo užtikrinimo veiksmai daugiausia nukreipti į paritetines sąlygas, susijusias su netiesioginio pardavimo kanalais, peržiūrėto VSBIR projekte bendroji išimtis nebetaikoma tokiems internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų nustatytiems kelių platformų mažmeninės prekybos paritetiniams įsipareigojimams. Šios rūšies paritetiniai įsipareigojimai įtraukti į apribojimų, kuriems taikoma išimtis, sąrašą, žr. peržiūrėto VSBIR projekto 5 straipsnio d punktą. Dėl šio siūlomo pakeitimo šios rūšies paritetiniai įsipareigojimai turės būti vertinami atskirai pagal Sutarties 101 straipsnį.

⁵ Komisijos pranešimas dėl nedidelės svarbos susitarimų, kuriais nėra reikšmingai ribojama konkurencija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalį (*de minimis* pranešimas) (OL C 291, 2014 8 30, p. 1).

⁶ Sutarties 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairės (OL C 11, 2011 1 14, p. 1) su pakeitimais, padarytais klaidų ištaisymu (OL C 33, 2011 2 2, p. 20).

Tačiau peržiūrėto VSBIR projekte mažmeninės prekybos paritetiniams įsipareigojimams, susijusiems su tiesioginio pardavimo ar rinkodaros kanalais, vis dar taikoma bendroji išimtis (siaurai taikomas paritetas). Šiems siaurai taikomiems mažmeninės prekybos paritetiniams įsipareigojimams, taip pat didmeninės prekybos paritetiniams įsipareigojimams toliau taikoma VSBIR numatyta apsaugos taisyklė, jeigu tenkinamos bendrosios VSBIR taikymo sąlygos, visų pirma VSBIR 3 straipsnyje nustatyta 30 % rinkos dalies riba. Išsamesnė informacija apie paritetinių įsipareigojimų vertinimą pateikta peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto 6.2.4 ir 8.2.5 skirsniuose.

- Aktyvaus pardavimo ribojimai yra pirkėjo galimybių aktyviai kreiptis į atskirus klientus ribojimas. Šiuo metu taikomose VSBIR taisyklėse numatytos tik nedidelės išimtys, kai leidžiama taikyti aktyvaus pardavimo ribojimus. Iš įrodymų, iki šiol surinktų atliekant VSBIR ir Vertikaliųjų gairių peržiūrą, matyti, kad šios taisyklės yra neaiškios ir riboja tiekėjų galimybes kurti platinimo sistemas pagal savo veiklos poreikius.

Atsižvelgiant į šiuos įrodymus, peržiūrėto VSBIR projekto 1 straipsnio 1 dalies I punkte kartu su 1 straipsnio 1 dalies n punktu pateikiama aktyvaus pardavimo ribojimų apibrėžtis. Be to, peržiūrėto VSBIR projekte siūloma keisti aktyvaus pardavimo ribojimų taisykles, susijusias daugiausia su peržiūrėto VSBIR projekto 4 straipsnio b–d punktais.

4 straipsnio b punkte numatyta bendros išimtinės teisės galimybė, kai tiekėjas gali paskirti daugiau nei vieną išimtinį platintoją tam tikroje teritorijoje arba tam tikrai klientų grupei. Kartu siūlomu pakeitimu nustatoma tokios bendros išimtinės teisės ir išimtinio platinimo sistemos veiksmingumo sąsaja siekiant užtikrinti, kad dėl to nebus suskaidyta bendroji rinka. Šiuo tikslu peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekte paaiškinama, kad paskirtųjų platintojų skaičius turėtų būti nustatomas proporcingai priskirtai teritorijai arba klientų grupei taip, kad būtų užtikrinta tam tikra verslo apimtis, kuri apsaugotų jų investicijas.

Kitas pakeitimas, susijęs su išimtinio platinimu, yra numatyta galimybė tiekėjui įpareigoti savo pirkėjus atlikti pardavimą klientams. Pagal peržiūrėto VSBIR projekto 4 straipsnio b punktą toks pardavimas galimas, jei pirkėjo klientas yra sudaręs platinimo sutartį su tiekėju arba su šalimi, kuriai tiekėjas suteikė platinimo teises. Pakeitimu siekiama sustiprinti išskirtinių platintojų investicijų paskatų apsaugą.

Be to, peržiūrėto VSBIR projekto 4 straipsnio c punktu pasirinktinio platinimo sistemoms suteikiama didesnė apsauga nuo pardavimo, kurį vykdo neįgaliojieji platintojai, esantys pasirinktinio platinimo teritorijoje.

- Kalbant apie tam tikras netiesiogines priemones, kuriomis ribojama internetinė prekyba, siūlomi pakeitimai yra susiję su dvejopa kainodara (t. y. kai tas pats platintojas už produktus, skirtus parduoti internetu, turi mokėti didesnę didmeninę kainą nei už produktus, skirtus parduoti ne internetu) ir lygiavertiškumo principu (t. y. kai internetinei prekybai nustatomi kriterijai, kurie apskritai nėra lygiaverčiai kriterijams, taikomiems fizinėms parduotuvėms). Iš įrodymų, iki šiol surinktų atliekant VSBIR peržiūrą, matyti, kad internetinė prekyba tapo gerai veikiančiu pardavimo kanalu, todėl jai nebereikia specialios apsaugos, kai tam tikros netiesioginės priemonės, kuriomis ribojama internetinė prekyba, laikomos pagrindiniais apribojimais.

Todėl peržiūrėto VSBIR projekto 4 straipsnyje dvejopa kainodara nebelaikoma pagrindiniu apribojimu. Atitinkamai pagal jį tiekėjams leidžiama nustatyti skirtingas didmenines kainas to paties platintojo vykdomam pardavimui internetu ir ne internetu, jei taip siekiama skatinti arba

atlyginti už atitinkamo dydžio investicijas ir jei tai susiję su išlaidomis, patiriamomis parduodant kiekvienu kanalu.

Be to, esant pasirinktinio platinimo sistemai, tiekėjų nustatyti kriterijai, taikomi internetinei prekybai, nebeturi būti apskritai lygiaverčiai kriterijams, nustatytiems fizinėms parduotuvėms, nes abu kanalai iš esmės yra skirtingi.

Siūlomiems pakeitimams taikomas tas pats ribojimo principas, kaip ir apskritai internetinės prekybos apribojimams. Todėl pagal siūlomą peržiūrėtą VSBIR dvejopai kainodara ir lygiavertiškumo nebuvimui bendroji išimtis taikoma tik tuo atveju, jei šiais apribojimais nesiekama tiesiogiai ar netiesiogiai trukdyti pirkėjams ar jų klientams naudotis internetu internetinei prekių ar paslaugų prekybai vykdyti.

2. Pateikti suinteresuotosioms šalims naujausias gaires, kurios padėtų įmonėms įvertinti savo susitarimus verslo aplinkoje, kuri pasikeitė dėl e. prekybos ir interneto platformų plėtros, ir užtikrinti, kad vertikaliosios taisyklės visoje ES būtų taikomos darniau

Vienas iš pagrindinių peržiūros tikslų – pateikti suinteresuotosioms šalims naujausias gaires dėl internetinių apribojimų ir užtikrinti suderintą požiūrį į tokius apribojimus visoje ES. Todėl į peržiūrėto VSBIR projektą ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektą įtraukti pagrindiniai internetinių apribojimų vertinimo principai, kurie grindžiami ES Teisingumo Teismo praktika, t. y. sprendimais *Pierre Fabre* ir *Coty*⁷, ir kuriais remiasi Konkurencijos GD⁸.

Peržiūrėto VSBIR projekto 1 straipsnio 1 dalies n punkte nustatyta aiški pagrindinių apribojimų aplinkoje, kuri pasikeitė dėl internetinės prekybos augimo, vertinimo riba. Ribojimai, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais veiksniais siekiama sutrukdyti pirkėjams ar jų klientams veiksmingai naudotis internetu internetinei prekybai prekėmis ar paslaugoms vykdyti arba veiksmingai naudotis vienu ar daugiau internetinės reklamos kanalų, yra apibrėžiami kaip aktyvaus ar pasyvaus pardavimo ribojimai, taigi kaip pagrindiniai apribojimai pagal VSBIR 4 straipsnį.

Peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto 6.1.2 skirsnyje pateikiamos išsamesnės gairės dėl tokių pagrindinių apribojimų. Jame paaiškinama, kada tam tikri veiksmai internete laikomi aktyviu ar pasyviu pardavimu. Pavyzdžiui, nors interneto svetainės valdymas yra pasyvus pardavimas, tos interneto svetainės vertimas į platintojo teritorijoje paprastai nevartojamą kalbą yra aktyvus pardavimas. Jame taip pat nustatyta, kad kainų palyginimo svetainių arba mokamų nuorodų naudojimo paieškos sistemose ribojimas laikomas pagrindiniu apribojimu pagal VSBIR, nes galimybė reklamuotis leidžia platintojui pritraukti potencialių klientų į interneto svetainę, o tai yra būtina sąlyga, kad būtų galima prekiauti internetu. Ir atvirkščiai, reklamos internete ribojimams, kuriais nedraudžiami konkretūs reklamos internete kanalai, taikomos bendrosios išimtys, pavyzdžiui, jei tokie ribojimai susiję su reklamos internete turiniu arba jais nustatomi tam tikri kokybės standartai. Kita peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekte atnaujinta informacija – naujas skirsnis, kuriame aptariami interneto platformų ir kainų palyginimo priemonių naudojimo ribojimai (žr. 8.2.3 ir 8.2.4 skirsnius).

Peržiūrėto VSBIR projekte ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekte taip pat pateikiamos konkrečios taisyklės ir gairės, susijusios su platformų ekonomika, atsižvelgiant į tai, kad didėja šios ekonomikos

⁷ Byla C-439/09 *Pierre Fabre Dermo-Cosmetique SAS* / *Président de l'Autorité de la concurrence*, EU:C:2011:649; byla C-230/16 *Coty Germany GmbH* / *Parfümerie Akzente GmbH*, EU:C:2017:941.

⁸ Žr. 2018 m. balandžio mėn. Konkurencijos GD informacinį dokumentą „ES konkurencijos taisyklės ir prekybos draudimai. Kokia situacija po sprendimo *Coty* byloje?“, kuris skelbiamas adresu <https://ec.europa.eu/competition/publications/cpb/2018/kdak18001enn.pdf>.

dalies svarba platinant prekes ir paslaugas. Peržiūrėto VSBIR projekto 1 straipsnio 1 dalies d punkte pateikta internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo apibrėžtis, kuri grindžiama panašia apibrėžtimi, pateikta P2B reglamente⁹. Apibrėžtimi paaiškinama, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai laikomi tiekėjais pagal VSBIR. Šio paaiškinimo ir kitų taisyklių taikymo internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams poveikis nurodytas Vertikaliosiose gairėse (žr. 4.3 skirsnį). Atitinkamose gairėse taip pat pateiktas paaiškinimas, kodėl interneto platformų ekonomikoje veiklą vykdančios įmonės negali būti laikomos tikraisiais atstovais (žr. 3.2.3 skirsnį). Be to, kaip jau minėta pristatant siūlomus dvejopo platinimo išimties pakeitimus, peržiūrėto VSBIR projekto 2 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad mišrias funkcijas atliekantiems internetinio tarpininkavimo paslaugų teikėjams netaikoma VSBIR nustatyta apsaugos taisyklė.

Siūlomi pakeitimai atitinka pasiūlymą dėl Skaitmeninių rinkų akto¹⁰. Taip yra visų pirma todėl, kad Skaitmeninių rinkų akte daugiausia dėmesio skiriama skaitmeniniams prieigos valdytojams, kurie yra įtaką rinkoje turinčios įmonės, todėl jiems negali būti taikoma VSBIR numatyta apsaugos taisyklė.

Į peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektą taip pat įtrauktas 2021 m. vasario mėn. darbinis dokumentas dėl platintojų, kurie taip pat veikia kaip to paties tiekėjo tam tikrų produktų atstovai¹¹.

Be to, peržiūrėto VSBIR projektu siekiama užtikrinti, kad vertikaliesiems susitarimams visoje ES būtų darniau taikomas Sutarties 101 straipsnis. To turi būti pasiekta į patį VSBIR įtraukiant tam tikrus pagrindinius principus, pavyzdžiui, taikomus internetinės prekybos ribojimams, taip pat naujas taisykles, pavyzdžiui, susijusias su internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų apibrėžtimi ir prilyginimu tiekėjams. Tuo pat metu peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektu siekiama sustiprinti nacionalinių konkurencijos institucijų gebėjimą atskirais atvejais, kiek tai įmanoma pagal galiojančią teisinę sistemą, neleisti pasinaudoti VSBIR, pateikiant gaires dėl taikomų sąlygų ir tvarkos (žr. peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto 7.1 skirsnį).

3. Sumažinti įmonėms tenkančias reikalavimų laikymosi išlaidas, supaprastinant šiuo metu taikomas taisykles ir racionalizuojant esamas gaires

Peržiūrėto VSBIR ir peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projektais taip pat siekiama sumažinti įmonėms, ypač MVĮ, tenkančias reikalavimų laikymosi išlaidas, paaiškinant tam tikras nuostatas, kurios laikomos ypač sudėtingomis ir todėl sunkiai įgyvendinamomis.

Visų pirma, šiuo metu galiojančio VSBIR 4 straipsnio b punkto nuostatos dėl teritorinių ir klientų ribojimų, kurias suinteresuotosios šalys laikė itin sudėtingomis, pakeistos trimis atskirais nuostatų rinkiniais, kuriuose paaiškinama kiekvienai iš pagrindinių platinimo sistemų, t. y. išimtinio platinimo, pasirinktinio platinimo ir laisvo platinimo, taikomi draudimai. Be to, peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto 4.6 skirsnyje išsamiai paaiškinamos kiekvienos iš šių platinimo sistemų ypatybės.

Galiausiai peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto struktūra buvo supaprastinta, kad būtų aiškesnė vertikaliųjų susitarimų analizės sistema. Pavyzdžiui, naujoje struktūroje viename specialiaame

⁹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57).

¹⁰ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkurencingų ir sąžiningų rinkų skaitmeniniame sektoriuje (Skaitmeninių rinkų aktas), {SEC(2020) 437 final} – {SWD(2020) 363 final} – {SWD(2020) 364 final}.

¹¹ Paskelbta adresu

https://ec.europa.eu/competition/consultations/2018_VSBIR/working_paper_on_dual_role_agents.pdf.

skirsnyje pateikiamos anksčiau padrikos gairės dėl perpardavimo kainos palaikymo (žr. peržiūrėtų Vertikaliųjų gairių projekto 6.1.1 skirsnį).
